

Pannainik Atuinnaguttigiamik Tingullunik C Ânniasiuttaunitsanganut

MALITTAUGIALIK

ISUMAJÂVIT ATUINNAGUTTIGIAMIK ÂNNIASIUTTAUGIAMUT TINGULLUNIK C-MING?

Una atuagak ikajuniattuk ilinnik pannaigiamut.

ᖃᓄᓇጀጀ ማጀጀ ተጀጀ የጀጀ ስጀጀ አጀጀ ስጀጀ ስጀጀ ስጀጀ ስጀጀ

The Canadian Inuit HIV/AIDS Network

Sanajausimajuk EarthLore Kaujimattisijinginnut

Adjinguat: sângani ammalu iluani tunuani – Jake Hanna

Adjinguat: sângani alliani, iluani sângani ammalu tunuani – Fred Cattroll Adjinguat
pâginât: 2, 4, 7 ammalu 13 – Nick Newbery

Adjinguat pâginâ: 3, 6, 9 ammalu 14 – Pauktuutit Adjinguanga pâginâ 5 – Visa

Sanasimajanga páginâ 11 – Inuit Akuninut Inosinginnut Ilanniagiamut Itjagatsak –

Canadamiut katimajingit Ilinnianimmut (CCL)

Adjinguak pâginâ 12 – EarthLore Kaujimatitsijingit

Ilumiutangit atuttaqijut sananguataumajut kisiani ammalu kinatuinnak inuk takutitsijuk ilumiutanga itjagatsautillugu.

Ikajullutit pannaigiamut ânniasiuttaunitsanut, una atuagak apitsotilik ilinnik apitsunitsanik adjigengitunik inosinni. Ilangit uKautaujut akunigiamut kamagijausot asinginnit. Kanutuinnak atuttausot, tâvatuak ikajutsiluagajattut pigiasiguvit “Namminik Maligatsatigut Pivitsaga” ammalu “UKâlaKatiKannik inositsiagittotitsigasuaJiganik kamajimik.”

Ilumiutangit

KAUJIMANIK

Namminik Maligatsatigut Pivitsaga	2
UKâlaKatiKannik inositsiagittotitsigasuan nimut kamajiganik.....	3
Pitsaka atuinnaulikKân?	4
Kanuk kenaujatigut ikajuttaugunnaKingâ?.....	5

PITSATUNIK

Timiga atuinnaulikKâ?.....	6
Timigagut atuinnaulikKingâ?	7
Ilagijakka, ilannâka ammalu nunalinni atuinnaulikKân?.....	9
Ikajutsijikka sivukkatattet atuinnaulikKân?	11

SILATUNIK

Kanuk pigiamik uKavingâ?.....	12
MânnaulikKâ?	13
Asinginnik sunanik KinugiaKavingâ?.....	14

Pannainik Atuinnaguttigiamik Tingullunik C Ânniasiuttaunitsanganut

KAUJIMANIK

Namminik Maligatsatigut Pivitsaka

Atânejut "Namminik Maligatsatigut Pivitsaka". Ukua isumagijausimajut ilinnik ikajutsigajattut uKâlagiamik Kinijallutit ikajuttaunitsanik ânniasiuttaunitsanillu.

Namminik Maligatsatigut Pivitsaka

1. PivitsaKavunga Kinugiamik pigumajakkanik.
2. PivitsaKavunga aukâgiamik ikajuttaugutinik ubvalu pivianattunik pigumangitakkanik.
3. PivitsaKavunga asiangutitsigiamik isumaganik.
4. PivitsaKavunga uKâlagiamik ikpiniagusikkani, angiutinik ubvalu aukâgutinik.
5. PivitsaKavunga Kanuk piusigigumajanga pimmagummangât uvannut.
6. PivitsaKavunga uKâlagiamik imminik.
7. PivitsaKavunga ikpiniagiamik kappiasunnimik ubvalu kappiasugiamik.
8. PivitsaKavunga Kanuk âkKigiattaugiaKanginiganik piusigigumajaga.
9. PivitsaKavunga ânniasiuttaugiamik sulijumik sulijugijaunimmilu.
10. PivitsaKavunga Kuviasugiamik.
11. PivitsaKavunga nigiegiamik sulijugijaunimmik asikkanit.
12. PivitsaKavunga tatiKagiamik asikkanik ikajuttaugiamut ubvalu imminik uKâlagiamik.
13. PivitsaKavunga apitsugiamik apitsotinik ammalu kiujaullunga uvak uKausikkatut.
14. PivitsaKavunga uKagiamik suli atuinnaunginiganik.
15. PivitsaKavunga aittutaugiamik adjiliuttaumajunik sunanik atitâsimajakkanik.
16. PivitsaKavunga takugiamik ânniasiupvimi allaKutikkanik.

MALITTAUGIALIK

KAUJIMANIK

UKâlaKatiKan-niga inositsiagittotitsigiamut kamajiganik

ESTHER AGLUKARK-POWELL RN
Itjagatsak

Atânejut apitsotet apitsugiamut inositsiagittotitsigasu-animut kamajinnik pitjutigillugit ânniasiuttaunitsait.

**Sunait pivitsagivakka ânniasiuttaugiamut?
Kanuk akuniutigijuk ânniasiuttaugunnaKingâ?**

- PitaKaguvit HIV/SukaraKaluadlanik aukkut, attutauniKagajakKinga ânniasiuttauligumâ?
- Kanuingilak kajusigiamik ejakkanik asinginnik inosigiaattotitsigasuannimut ilingajoneng?
- Sunauvat attutaunigigajattaka ânniasiuttauligumâ?
- Kanuk pigajakKinga attutaunikkanik Kanuttogutigijakkanneng?

Allalugit asingit apitsotet pitjutigillugu ânniasiuttaunik.

Kaujigumavunga _____

Kaujigumavunga _____

Pannainik Atuinnaguttigiamik Tingullunik C Ânniasiuttaunitsanganut

KAUJIMANIK

Pikka atuinnaulikKân?

Ikajuttaugiamut piKutitit atuinnaugiamut apitsulaugit ukuningat:

- InitsaKavinga inigigianga minguisillungâ?
- IniKalâkKinga ânniasiuttausimajut ininganeng?
- Kanuk akuniutigijuk tamânelâkKingâ?
- Ilaganik ilaKagajakKingâ?
- Noguma, ikajutsijet suli atuinnauvân? Taimaingipat, nakt ikajuttaugajakKingâ noguma? (sollu, niKet, aktasinnik, taimaittut)
- Kanuk inuit uvannik KimaigajakKat misitjineng?
- AigunnasonguKattalâkKinga takujaugiaKalogumâ?
- NillinattuKautimmik pitaKavinga ejanut nillinattogialinnon?
- NiKitsatâginnaKattagajakKinga pigumaligumâ?

Sunagi Allanik suli pitaKagiaKavingâ atuinnaugittigiamut ânniasiuttaunitsaganon?

Kaujisapviugunnatut nomarait Kanningitumi suliaKapvet ammalu asingit ikajotet:

MALITTAUGIALIK

KAUJIMANIK

Kanuk kenaujatigut ikajuttaugunnaKingâ?

Making it easy.

Ask us about financial services to meet your needs.

At every Northern and NorthMart · wefinancial.ca

We Financial customer service: Visa Prepaid 24/7 1-855-887-3946, other services: 1-866-963-2477

**Atânejut apitsotet isumatsasiugiamut pitjutigillugit
ubvalu apitsugiamut kenaujatigut ikajuttinit ubvalu
Ikajuttinit Canadami ikajuttaunitsanut kenaujatigut
ikajuttaugutinik pigiasikKânak ânniasiuttaugiamik.**

Sunauvat pivitsaka ânniasiuttaugiamut?

Kanuk akuniutigijuk ânniasiuttaulâkKingâ?

- kina ikajugunnaKa tukisiagiamut kenaujakkanik ammalu suliatsanut ilingajunik?
- SuliaKagunnangikuma, Kanuk pigajakKinga kenaujaliugiamon?
- Namut aigajakKinga ikajuttaugiamut akilegiaKaliguma ilingajunik ânniasiuttauniganon?
- KinugagiaKavinga aittutaugiamut ikajuttaugutineng ânniasiuttauniganut?
- SuliaKaKattaguma ilanganituinnak (kisini ilangani jârimi) Kanga pigiasigajakKinga ânniasiuttaugiameng?

**KinugagiaKavinga sunagiallanik pigiasikKânanga
ânniasiuttaugiameng?**

Pannainik Atuinnaguttigiamik

Tingullunik C Ânniasiuttaunitsanganut

PITSATUNIK

Inosiga atuinnaulikKâ?

Atânejut apitsotet isumatsasiugutigigunnatitatit ubvalu apitsulugu inositsiagittotsigasuannimut kamaji ikajullutit ino set atuinnaguttilugu ânniasiuttaugiamut.

Sunauvat pivitsaka ânniasiuttaugiamon? Kanuk akuniutigijuk ânniasiuttaulâkKingâ?

- Asinginnik inosimmut ilingajunik kamagiaKavingâ ânniasiuttaugiasikKânangâ?
- Kanga takujauKattagiaKavingâ asinginnut inositsiagitto-titsigasuannimut kamajinut ânniasiuttaugiasikKânangâ?
- Kanuingilangâ aukkut ottugattaugiamik ammalu kapottaugiamik?
- Kanuk tinguganik piujotitsigajakKingâ?
- NiKet (nigiKattanik niKitsianik)
- Sunanik niKinik nigiaKavingâ ubvalu nigigiaKangitakka?
- IKailisak (Kanuk akuniutigijuk iKailisaKattalungâ?)
- ImialugiaKanginik (Kanuk angitigijumik pigunnaKingâ?)

Allalugit asingit apitsotitit pitjutigillugu ânniasiuttaunitsait.

Kaujigumavunga _____

PITSATUNIK

Inosikkut atuinnaulikKingâ?

**Kanuk pigajakKinga inosikkut atuinnaugiameng
ânniasiuttaunitsaganut?**

**Kanuk pigajakKinga atuinnauguttigiamik ânniasiuttaugiamon,
isumakkut, nukikkut, inosigagut, ammalu aninnikut:**

- UKautisimajakka ilannâkâ ilakkalu ânniasiuttaugiatullât-tungâ?
- Kanuk isumaga inositsiagittotigivâ? InitsaKavinga inutollunga isumaligigiamon?
- IkajutsijiKagiaKavingâ? Âhauppat, nakti nagvâgajakKingâ?
- Kanuk kamagiaKavinga uKumaittunik ammalu katangaligumâ?
- Kanuk kamagiaKavinga sinigunnasiagunnaigumâ?
- kiusonguvinga inositsiagittotitsigasuan nimut plusiu junik uKumaitsanimmut ilingajuneng?
- Kanuk pilâlikKinga uKumaitsaligumâ?

- kinamik fonnigajakKingâ? _____

Pannainik Atuinnaguttigiamik Tingullunik C Ânniasiuttaunitsanganut

Kanuk silakKijagajakKingâ? _____

Kanullu asinginnek? _____

Allalugit asingit apitsotet pitjutigillugu âniasiuttaunik.

Allalugit atuinnait ikajutsijet: _____

Allalugit piusiugunnatut piujumik atugiamik ilisimajaujunik:

MALITTAUGIALIK

PITSATUNIK

Ilakka, ilannâka ammalu nunalet atuinnaulikKân?

Kanuk âkKisigajakKinga ikajuttaugiamut atugatsanik
ânniasiuttaugiamon?

Ikajugiamut ilannânik ilannilu atuinnaugiamik apitsotet:

- Inuit uvannik ikKasujut Kaujimavat atuinnaulinniganik
ânniasiuttaugiamon?
- UKautisimajakka ilakka ilannâkalo?
- kina uvannik ikajutsigunnaKa ânniasiuttaulittlungâ?
 - Kanuittunik ikajuttaugutiKava ikajugunnatunik
ânniasiuttaulittlungâ?
 - Kanuk pitâgunnaKinga Kaujigatsaneng?
 - Kaigunnatut ilagillunga takujaugiaKaligumâ
ubvalu takugiaKaliguma ânniasiutimmik?
 - kinamik uKâlaKatiKagunnaKat malugusugutik
asiangusimaniganeng?
- Ilannâka ubvalu ilakka apitsotsitsaKavân/
Kanuttovân ânniasiuttaunitsaganut? Kaujimajut
attutaunigigajattakaneng?

Pannainik Atuinnaguttigiamik

Tingullunik C Ânniasiuttaunitsanganut

- Kanuk pigunnatut uvannik ikajugiameng?
- Inosikkut ubvalu asingitigut ikajutsitaugunnaKinga pigumaligumâ?
- InuKava suli uKâlaKatigigialiganeng ânniasiuttaugiasik-Kânanga?

Pimmagiuvuk Kaujimattisillutit ilannik. IkajutsitaugiaKavutit ânniasiuttauninni. Ilangani Kaujimattisingikuvit uKumait-tosok attutaunigigajattangit isumakkut, inosikkut ammalu nukikkut inosinni.

Ottotigillugu Kanuk uKautigajammangânni ilannâtit ilatillu: UKautillugit ottugattausimajutit Tingullunik C-mi ammalu tikisi-majuk taimaittoninnik uKajut. UKautillugit aittotaugunnangituk iKisimiagutinnik, ubvalu kuniutinnikut ubvalu illugusimmeKati-gennikut ubvalu aninnikut, ammalu kisiani aittotausok asimmut inummut aummit aummut. UKautillugit ânniasiuttausonguninga ammalu âniasiuttauniattutit. UKautillugit Kuviasugajattutit tukisiappata tamatsuminga ikajutsilutillu taimaittukonnini.

PITSATUNIK

Ikajutsijikka atuinnaulikKân?

Atâni apitsotet isumatsasiugutitsait ubvalu apitsulugu inositsiagittotitsigasuannimut kamaji ikajullutit pitâgiامut ikajutsigiamut kamajinik atuinnaugiamut ânniasiuttaugiasikKânak.

Ikajuttaugiamut nunatsini ikajutsijinut atuinnaugugiamik, apitsulaugit:

- Kanuittunik ikajutsiutinik nunalinni inositsiagittotitsigasuannimut ikajuttaugunnaKingâ?
- Sunait asingit ikajutsiutet atugunnaKinga Kagitaujamejunik ubvalu fonninik?
- kinamik uKâlaKatiKagunnaKinga ikajuttaugiamon?
- kinamik uKâlaKatiKagunnaKinga pitjutigillugit sunait sakKigajattut ânniasiuttaunigane?
- kinamut fonnigunnaKinga tuaviutaugiaKaligumâ?

kina ikajutsijigivaga sivukkatattine?

Pannainik Atuinnaguttigiamik Tingullunik C Ânniasiuttaunitsanganut

SILATUNIK

Kanuk pigiamik âkKisimalikKingâ?

Sunanik tugâgutitsanik âkKisigiaKavinga uvannut ilin-gajunik ammalu ilakkanut ânniasiuttaunigane? Tamanna piunippauva pigiasigiamut ânniasiuttauniganeng?

Ikajuttaugiamut nunalinni ikajuttisatit atuinnaunitsanginnut, apitsulaugit:

- Ânniasiuttaugumavingâ?
- PigunnalâkKinga akuninut takKinut ânniasiuttaunigane?
- Nakit ikajutsitaugajakKinga atugiamik ânniasiuttaunitsaganik?

UKumaitsaguma, imminik uKautigunnaKinga sunamik summat ânniasiuttautimmangâmmâ?

SILATUNIK

MânnaulikKâ?

Ikajuttaugiamut nunanni ikajutsijet sivukkatattet atuinnait, apigilaukkit:

- AtuinnaguttisimalikKingâ/atuinnaulikKingâ?
- Ilakka Kaujimattitaujon? Atuinnaulitton?
- Inosiga atuinnaulikKâ?
- IkajutsijiKavingâ?
- Pannaivinga nogiameng?
- kamagiaKavinga pigialikkaniik ikajuttaugiamut (sollu, paigijaunitsangit suguset)?
- Ilakanit ilaujuKalâkKa uvannon?
- Ilakkalu uvangalu inosimmi aulatsisiasongulâkKitâ ânniasiuttaulungalu?
- UpalungatitsigiaKavinga ânniasiuttaunitsaganik akunigiamon?

Suna asiangutitsigajattuk uvaneng ikittuni takKiuniattune?

Pannainik Atuinnaguttigiamik Tingullunik C Ânniasiuttaunitsanganut

SILATUNIK

Asinginnik apitsugia- Kavinga ubvalu Kanuk pillungâ?

**Atâni allavitsait ubvalu allalutit sunanik pigumajannik
ubvalu apitsotitsanik.**

Kaujimajaugialet

Pannainik Atuinnaguttigiamik Tingullunik C Ânniasiuttaunitsanganut

Kaujimajaugialet

Una atuttaugunnatuk ilijausimajuk atuttaugunnatunit sakKisimajut llauKatautillugit Tingullunik C kamajet SuliaKatillugit. Tamanna sakKigajalaungituk ilausimangipata immigojuit attutauniKasimajut tingullunik C-Kasimajut, ikajuttet ammalu kiggatujut pisimajut First Nations allait, Metis allangajuit ammalu Inuit katutjiKatigengit ilonnâni Canadami.

Atuagak âkKitausimajuk ikajuttigenut: Canadami NunaKakKâsimajut AIDS Sulia-Kattingit, Pauktuutit Inuit Annait Canadami, Chee Mamuk NunaKakKasimajunik SuliaKapvinga, First Nations Inositsiagittotsigasuannimut Pitsatuningit, Nuna-KakKâsimajut Paitsijet katutjiKatigenga Canadami, Red Road HIV/AIDS kamajingit, All Nations Hope, Ontario-mi NunaKakKâsimajunik AIDS Pannaigutik, Kamloops NunaKakKâsimajut Friendship katimajingit, Yuusnewas YouthCo NunaKakKâsimajut Inosuttuit ammalu ikajutsijet pisimajut Ilanniavitsuananit British Columbia ammalu BC SuliaKapvinga Kanimmasinik kamajet, kenaujaKattitautilugit Inuit Inositsiagitto-tsigasuannimut kamajinit Canadami.

Inuit sungiutigasuanningit pijagettaulauttut Canadamiut Inuit HIV/AIDS kamajinginnut (CIHAN) ammalu suliatsanik uKautjigiajet katimajingit.

KaujisagiallagunnaKusi, takugit www.pauktuutit.ca or www.bccdc.ca ammalu nenillugu "Attendance Project" suliagijausimajuk Kinijautik idlivik.

Kagitaujakkut – info@pauktuutit.ca

520 – 1 Nicholas Street, Ottawa, ON K1N 7B7
Tel: 613-238-3977 • Fax: 613-238-1787

www.pauktuutit.ca